

พฤติกรรมค่าความถี่มูลฐานของสระในคำสองพยางค์
ภาษามลายูถิ่นปัตตานีและ
ภาษาอูรักลาโว้ย*

**The fundamental frequency behavior of vowels in
disyllabic words of Pattani Malay and Urak Lawoi'**

ณัฐพล ฝั่งน้อย**

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมค่าความถี่มูลฐานของสระในคำสองพยางค์ภาษามลายูถิ่นปัตตานีและภาษาอูรักลาโว้ย โดยวิเคราะห์การออกเสียงของผู้บอกภาษา ภาษาละ 7 คน ด้วยวิธีการทางกลศาสตร์ จากผลการวิจัยพบว่า ค่าความถี่มูลฐานของสระในพยางค์เน้นที่มีพยัญชนะต้นเสียงยาวในภาษามลายูถิ่นปัตตานีสูงกว่าของสระในพยางค์ไม่เน้นที่มีพยัญชนะต้นเสียงสั้น ส่วนในภาษาอูรักลาโว้ย พบว่า สระในพยางค์เน้นมีค่าความถี่มูลฐานสูงกว่าของสระในพยางค์ไม่เน้น ผลการวิเคราะห์ทางกลศาสตร์ สะท้อนให้เห็นว่าพยางค์เน้นในภาษามลายูถิ่นปัตตานีและภาษาอูรักลาโว้ยมีระดับเสียงสูงกว่าพยางค์ไม่เน้น

* ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร. วีระพันธ์ เหลืองทองคำ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำที่มีประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขงานวิจัยและบทความ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณณัฐพันธ์ สวนะคุณานนท์และครอบครัว และคุณฉัตรยา ชูรัตน์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยในการเดินทางไปเก็บข้อมูลภาษาอูรักลาโว้ยที่จังหวัดภูเก็ต อาจารย์ยามใจ อวิรุทธิโยธิน ที่ได้ให้ความกรุณาช่วยเหลือผู้วิจัยในการติดต่อผู้บอกภาษามลายูถิ่นปัตตานีและการเดินทางไปเก็บข้อมูลในจังหวัดปัตตานี

** นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา (ปริญญาโท) ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปแบบดังกล่าวสอดคล้องกับความสัมพันธ์ระหว่างระดับเสียงสูงกับพยางค์ลงน้ำหนักในภาษาระดับเสียง-ลงเสียงหนักเบา เช่น ภาษาญี่ปุ่น ที่เคยมีผู้ศึกษาไว้

คำสำคัญ: ภาษามลายูถิ่นปัตตานี, ภาษาอูรักลาโว้ย, ค่าความถี่มูลฐาน, พยางค์เน้น, พยางค์ลงน้ำหนัก, ภาษาระดับเสียง-ลงเสียงหนักเบา

บทนำ

ในการจัดกลุ่มภาษาตามปรากฏการณ์เสียงสูงต่ำระดับคำ (lexical pitch) ว่ามีนัยสำคัญหรือไม่ สามารถแบ่งภาษาออกเป็นสองกลุ่ม คือ ภาษาวรรณยุกต์ (tonal language) และภาษาไม่มีวรรณยุกต์ (non-tonal language) ซึ่งภาษาไม่มีวรรณยุกต์ อาจแบ่งได้เป็นภาษาที่มีระบบลงเสียงหนักเบา(stress language)¹ เช่น ภาษาอังกฤษ และภาษาลักษณะน้ำเสียง (register language) เช่น ภาษามอญ

ภาษาที่มีระบบลงเสียงหนักเบา หมายถึง ภาษาที่พยางค์ใดพยางค์หนึ่งในคำได้รับการเน้นหนักและมักจะดังกว่าหรือยาวกว่า หรือระดับเสียงสูงกว่า หรือมีคุณสมบัติของเสียงสระที่แตกต่างจากพยางค์ที่ไม่ได้รับการเน้นซึ่งมักจะมีการลดรูปของเสียงสระ (Trask, 1996) แต่คำอธิบายเกี่ยวกับลักษณะร่วมทางสัทศาสตร์หรือสัญญาณบ่งชี้การเน้นพยางค์ (stress cues)² ในภาษานั้น ยังเป็นที่ถกเถียงและหาข้อ

¹ คำว่า Stress แปลว่า การเน้น (พยางค์) (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546) ในบทความนี้จึงแปลคำว่า stressed syllable กับ unstressed syllable ว่าพยางค์เน้น กับ พยางค์ไม่เน้น ตามลำดับ และคำว่า stress language แปลว่า ภาษาที่มีระบบลงเสียงหนักเบา

² Stress cues หมายถึง สัญญาณบ่งชี้การเน้นพยางค์ (stress) หรือลักษณะร่วมทางสัทศาสตร์ของพยางค์เน้น (stressed syllable) ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกันในทางสรีรศาสตร์ กลศาสตร์ และโสตสัทศาสตร์ กล่าวคือ เมื่อลักษณะร่วมทางสรีรศาสตร์ ได้แก่ การทำงานของกล้ามเนื้อในกระบวนการหายใจทำงานมากขึ้น จะส่งผลให้ความดันอากาศใต้เส้นเสียงเพิ่มขึ้น ทำให้มีแรงดันลมผ่านเส้นเสียงเพิ่มขึ้นและทำให้อัตราการสั่นของเส้นเสียงมากขึ้นด้วย ซึ่งส่งผลต่อค่าทางกลศาสตร์โดยค่าความเข้ม ค่าระยะเวลา และค่าความถี่มูลฐานก็จะเพิ่มขึ้นเช่นกัน และในแง่โสตวารสารอักษรศาสตร์ปีที่ 40 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2554)

The fundamental frequency behavior of vowels in disyllabic words in Pattani Malay and Urak Lawoi'

Author : **Natthaphon Phuengnoi**

Abstract :

The aim of this study is to investigate the fundamental frequency behavior of vowels in disyllabic words in Pattani Malay and Urak Lawoi' by analysing recordings of test words spoken by seven native speakers of each language. The results show that the fundamental frequency of vowels in stressed syllables with a long initial consonant in Pattani Malay is higher than that in unstressed syllables with a short initial consonant. In Urak Lawoi', the fundamental frequency of vowels in stressed syllables is also higher than that in unstressed syllables. These findings indicate that vowels in stressed syllables of both languages have a higher pitch than unstressed syllables. The fundamental frequency behavior found in this research conforms to the relation between the high pitch and accented syllables in pitch-accent languages, such as Japanese, as shown in other previous studies.

Keywords: Pattani Malay, Urak Lawoi', fundamental frequency, long initial consonant, stress